

Uj Idők

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap

Szerkeszti Herczeg Ferenc

A lap története.

A millennium évében.

Rövid az *Uj Idők* története; a multtal hamarosan leszámolunk, — a jövőre számítunk. Még két éves sincs a magyar család e képes hetilapja, 1894, december 18-ikán jelent meg az első száma.

Mely szükség hívta életre, mit akartunk? Valami újat, szükségeset, a mi eddig nincs? Micsoda céljaink és reményeink lehettek abban az időben, a mikor a magyar olvasóközönség szinte uszott a különféle ujságok áradatjában?

Singer és Wolfner könyvkereskedő kiadó cégé volt az ötlet, hogy az *Uj Idők*-et megalapítja. Nem szégyeljük bevallani: nem ideális, a levegőben úszó terv, hanem reális üzleti vállalkozás volt az. A kiadók így gondolkoztak: kell egy szépirodalmi képes ujság, a melyet az előkelő magyar családok valóságos házi-

barátjuknak tekintsenek. A jó, a gazdag magyar ujságok között pedig nincs még ilyen, legalább olyan nincs, a mely a fejlettebb izlésnek megfeleljen; a képes genreben vannak pompások, de jórészt egyoldalúak. A magyar közönség külföldi ujságokra szorúl, de nem találja bennük örömét, mert nem felel meg szellemének. Már várja, már kéri, már sürgeti a képes családi lapot — az *Uj Idők*-et.

A kiadók megcsinálták, a mit kiterveltek. Heylesebben: megépítette az, a kinek erre csaknem korlátlan anyagi eszközöket adtak a rendelkezésére. *Herczeg Ferencet* kérték meg az *Uj Idők* szerkesztésére, az ő nevével, munkásságával van összeforrvan a lap a multban és a jövőben. A szerkesztő pedig állandó főmunkatársaknak nyerte meg: *Mikszáth* Kálmánt és *Bródy* Sándort. Ezek mellett rendes belső dolgozótársak lettek még: *Sebők* Zsigmond, *Tábori* Róbert, *Beöthy* László, *Bársony* István, *Pósa* Lajos. Az *Uj Idők* körül mint munkatársak csoportosultak mindjárt az első időben: az egész magyar szépirodalom.

Ezenkívül csaknem az összes magyar festők.

A szerkesztő lapja első számában programot adott, a melynek leglényegesebb pontja ez: „A magyar család is új időket él a mióta arra a feladatra vállalkozott, hogy magyar társaséletet szervezzen. Ezt a feladatát csak úgy teljesítheti, ha a régi időkből öröklött nemzeti tökéjét, faji sajátosságait, hagyományait, hajlamait és tehetségeit teljesen beleilleszti az új idők modern keretébe és alapjává teszi a speciális magyar műveltségnek . . . Nem ígérünk sokat, de egy ígéretünket meg fogjuk tartani: az *Uj Idők* . . . nem fogja önöket untatni soha.“

Hogy ez ígéret ellen nem vétett, bizonyosságul az eddigi másfél évfolyam nagyobb közléseiből felsorolunk

Munkácsy Ecce Homo-ja.

Képpróba az *Új Idők*-ből.

nehányat, a melyek nemcsak az *Uj Idők* története, de talán a magyar irodalom történetére nézve is jelentősek. Ezek:

Herczeg Ferencz két új regénye; az egyik nagyszabású: „Szabolcs házassága“ a címe, a másik kisebb szatirikus regény: „A cserebőrűek“. *Mikszáth* Kálmán új nagy regénye: „Szt. Péter esernyője“. *Bródy* Sándor

Kúry Klára 8 éves korában. (Képpróba.)

kisebb regényei: a „Szerelmi törvényszék“ és „Nász a rengetegben. *Rákosi* Viktor „Barnabás története“ *Werner* Gyula „Olga“, *Szabóné* N. Janka „A hetedik szentség.“ *Bársony*, *Benedek*, *Gárdonyi*, *Gyarmathy* Zsigáné, *Herman* Ottóné, *Kemechey*, *Pap* Dániel, *Sebők* Zs., *Szomaházy*, *Murai* Károly, *Tóth* Béla, *Tábori*, *Kenedi* stb. stb. hosszabb-rövidebb elbeszélései.

Ez a rideg tartalomjegyzék kivonat mutatja, hogy a mi legszebbet virágoztat, legjobbat termel a mai magyar irodalom: az *Uj Idők* azt bokrétába köti, összehordja

olvasóinak. Még más öröndetes dologról is ad hirt ez a jegyzék: hallgató írók megszólalásáról, elszáradtnak látszó munkaerők friss kihajtásáról, régi emberek megújulásáról, újak támadásáról. Félünk anyagi szempontokat ebbe a történetbe belekeverni, de a tényt meg nem másíthatjuk: az *Uj Idők* úgy honorálta meg az írók munkáját, a hogy a honi földön

Küry Klára, — ma. (Képpróba.)

azt soha még nem cselekedték. Nem idevaló kérdés feszegetni, hogy ez anyagi momentumnak miféle hatása van az irodalmi munkák minőségére.

Nagy buzgólkodása dacára képekkel ugyancsak meggyült a baja az *Uj Idők*-nek. A magyar illusztrált lapnak legnagyobb nehézsége, tudvalevő: az illusztráció. De az egész magyar művészvilág segítségünkre volt a nehézségek leküzdésében. Jó reprodukáló műhelyek nyíltak a fővárosban, ügyesebbek mint a régiek, de még mindig nem tökéletesek. A képes lapé a feladat,

Both Menyhért festménye.

Képróba az *Uj Idők*-ből.

hogy ezeket kiképezze. A külföldön — persze — ezen már túl vannak, annál könnyebb nekik és annál nehezebb nekünk. Mégis, hogy műmellékletek, képek és illusztrációk dolgában is elérte az *Uj Idők* a mit lehetett: tegyenek bizonyoságot ama képpróbák is, a melyek ide vannak lenyomatva.

A mint mindjárt eleintén említettük: az *Uj Idők*-nek eddig nem voltak nagy eseményei. Ha csak az nem megy eseményszámba, hogy a magyar közönség mindjárt kezdetben nagy bizalommal fogadta a lapot, gyorsan befogadta és hamar elvállalta bizalmas jó barátjának, a ki szórakoztatja, tájékoztatja, fölvilágosítja és ha keli, tanítja úgy a társadalmi, mint az irodalmi, művészeti és tudományos kérdésekben. És ma már alig van művelt magyar család, a mely el tudjon lenni az *Uj Idők* nélkül.

A képes lap belső történetének mégis van néhány jelentősebb pontja: az *Uj Idők* ünnepi rendkívüli számai, a melyek tartalomra és terjedelemre is egy-egy díszes kötettel értek föl. Több pályázata, ezek között a zenemű pályázat, a melynek eredménye: egy külön, gazdag hangjegyfűzet, szemenszedett balatoni nóták a java magyar szerzőktől. A feltűnő, irodalmi eseményszámba menő dolgozatokat nem említjük, — szerénytelenség nélkül szólva: azok az *Uj Idők*-ben megszokottak, rendesek.

A lap mai históriájára, jelenére vonatkozik az a készülődés, mely most folyik az *Uj Idők* szerkesztőségében. Az eddigi szépirodalmi rész teljes meghagyása mellett azon buzgólkodunk, hogy ez emlékezetes millenáris esztendőnek képekben és írásokban hű tükre, valóságos emlékkönyve legyen az *Uj Idők* most következő évfolyama. A papír, a forma marad a régi; a terjedelem növekszik. Az előfizetés ára negyedévre 2 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal marad az eddigi helyen: Andrassy-ut 10-ik szám alatt.

Munkácsy Mihály vázlata.